

Betænkning afgivet af Transportudvalget den 2. maj 2023

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af jernbaneloven og lov om DSB

(Revision af visse regler på jernbaneområdet)

[af transportministeren (Thomas Danielsen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 3 ændringsforslag til lovforslaget. Enhedslistens medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1 og 2. Transportministeren har stillet ændringsforslag nr. 3.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, M og LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af transportministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de af Enhedslisten stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (DD og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af transportministeren stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme for det af Enhedslisten under nr. 1 stillede ændringsforslag og imod det af Enhedslisten under nr. 2 stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (SF og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (EL) vil ved 2. behandling af lovforslaget redegøre for sin stilling til lovforslaget. Mindretallet stemmer for de stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil ved 2. behandling redegøre for deres indstilling til de stillede ændringsforslag.

Et *femte mindretal* i udvalget (ALT) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Et *sjette mindretal* i udvalget (NB) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling. Mindretallet vil ved 2. behandling af lovforslaget redegøre for sin stilling til de stillede ændringsforslag.

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelse ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Socialistisk Folkeparti

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget er bekymrede over effekten af at udvide tavshedspligten. Det er på baggrund af svar fra ministeren på spørgsmål 3 stadig ikke klart for SF, hvilken ændring i offentlighedens adgang til oplysninger om fejl og ulykker lovforslaget vil resultere i. SF bakker op om, at medarbejdere skal have tryghed til at indberette hændelser eller bekymringer omkring jernbansikkerheden, men SF frygter, at tavshedspligten resulterer i, at indholdet af disse indberetninger bliver mørklagt for offentligheden. Derfor støtter SF Enhedslistens ændringsforslag om at lade afsnittet om tavshedspligt udgå. Når SF støtter lovforslaget, selv hvis der ikke er opbakning til ændringsforslaget, lægges der vægt på, at ministeren i svar på spørgsmål 3 skriver: »I praksis vurderes ændringen derfor ikke have væsentlig betydning for adgangen til aktindsigt.«

Danmarksdemokraterne

Der er behov for mere åbenhed i det danske demokrati. Det er en af Folketingets og pressens fornemmeste opgaver at agere kontrolorgan for den til enhver tid siddende regering. Derfor støtter Danmarksdemokraterne, at offentlighedens indsigt i begivenheder på det transportpolitiske område styrkes.

Enhedslisten

Enhedslistens medlem af udvalget har nogle overvejelser om udvidelsen af tavshedspligten, der fremgår af lovforslaget. Med lovforslaget udvides tavshedspligten fra at omfatte Trafikstyrelsen og tilkaldte sagkyndige til at omfatte hele Transportministeriets ressortområde. Det vil sige, at der vil

være tavshedspligt om alle begivenheder, herunder eventuelle ulykker, på hele Transportministeriets område. Det indebærer en stærk begrænsning af offentlighedens adgang til oplysninger om ulykker, forløbere for ulykker og sikkerhedsmæssige uregelmæssigheder. Det er jo ret vigtigt, i hvilket omfang rapporter om ulykker, forløbere for ulykker og sikkerhedsmæssige uregelmæssigheder vil blive gjort tilgængelige for aktindsigt og offentligt tilgængelige generelt, såfremt ændringen besluttet. Hvad ville det f.eks. have betydet for mulighederne for undersøgende journalistik, som vi oplevede det efter ulykken på Storebæltsbroen, hvis den udvidede tavshedspligt allerede havde været gældende på hele Transportministeriets ressortområde?

På den baggrund har Enhedslisten stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget. Det ene handler om tavshedspligt. Det andet handler om ansvarspåleggelse og straffastsættelse i forbindelse med ulykker. Enhedslisten foretrækker, at dette fremgår af selve loven frem for af en særskilt bekendtgørelse. Under alle omstændigheder finder Enhedslisten det vigtigt, at ansvar og straf er tydeligt beskrevet, inden loven træder i kraft den 1. juli 2023.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (SF, DD, KF, RV og ALT):

1) Nr. 21 udgår.

[Udvidelse af tavshedspligten udgår]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *mindretal* (SF, RV og ALT):

2) Nr. 31 affattes således:

»31. § 117, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Overtrædelse af bestemmelser i forordninger, herunder i bilag til forordninger, fastsat af Den Europæiske Union om forhold, som er omfattet af denne lov, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under skærpede omstændigheder fængsel indtil 2 år.««

[Strafbestemmelse i lovteksten frem for i en udstedt bekendtgørelse]

Af *transportministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af DF og NB):

Til § 2

3) I nr. 1 affattes den indledende tekst således:

»1. Efter § 12 indsættes i *kapitel 3*:«.

[Lovteknisk korrektion]

Bemærkninger

Til nr. 1

Enhedslisten finder det ikke velbegrundet at udvide tavshedspligten til at omfatte hele Transportministeriets område, inkl. selvstændige statsjede virksomheder. Tværtimod vil det begrænse offentlighedens indsigt i begivenheder på hele trafikområdet, da også offentlighedsloven og bestemmelserne om aktindsigt vil blive påvirket heraf.

Til nr. 2

Enhedslisten ønsker, at strafbestemmelser indgår i selve loven og ikke i en særskilt bekendtgørelse udstedt i medfør af loven. Der henvises i den forbindelse til henvendelsen på bilag 7. Såfremt ændringsforslaget ikke vedtages, ønsker Enhedslisten, at den i svaret på spørgsmål 1 omtalte kommende bekendtgørelse om straf foreligger inden lovens ikrafttræden den 1. juli 2023.

Til nr. 3

Der er alene tale om en lovteknisk korrektion til formuleringen af den indledende tekst til lovforslagets § 2, nr. 1. Den lovtekniske korrektion har ingen materiel betydning.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 15. marts 2023 og var til 1. behandling den 23. marts 2023. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Transportudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og transportministeren sendte den 29. juni 2022 dette udkast til udvalget, jf. TRU alm. del – bilag 340 (folketingsåret 2021-22). Den 15. marts 2023 sendte transportministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 11 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 2 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 3 spørgsmål til transportministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Jens Joel (S) Malte Larsen (S) Maria Durhuus (S) Mette Reissmann (S) Rasmus Prehn (S) fmd.

Thomas Jensen (S) Thomas Monberg (S) Thomas Skriver Jensen (S) Trine Bramsen (S) Peter Juel-Jensen (V)

Hans Andersen (V) Eva Kjer Hansen (V) Hans Christian Schmidt (V) Charlotte Bagge Hansen (M) Peter Have (M)

Kenneth Fredslund Petersen (DD) Charlotte Munch (DD) Jens Meilvang (LA) nfm. Lars-Christian Brask (LA)

Niels Flemming Hansen (KF) Mona Juul (KF) Kim Edberg Andersen (NB) Nick Zimmermann (DF) Sofie Lippert (SF)

Signe Munk (SF) Anne Valentina Berthelsen (SF) Jette Gottlieb (EL) Samira Nawa (RV) Noah Sturis (ALT)

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Dansk Folkeparti (DF)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	23	Alternativet (ALT)	6
Moderaterne (M)	16	Nye Borgerlige (NB)	3
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	14	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Liberal Alliance (LA)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	7		